

КАФЕДРА МОВ

Лінгвокультурологія

Освітній ступінь	Магістр	<table border="1"><tr><td>Курс</td><td>1</td></tr><tr><td>Семестр</td><td>2</td></tr></table>	Курс	1	Семестр	2						
Курс	1											
Семестр	2											
Спеціальність	034 Культурологія											
Освітньо-наукова програма	Музична культура											
Статус	Вибіркова	<table border="1"><tr><td>ECTS</td><td>4</td></tr><tr><td>Годин</td><td>120</td></tr><tr><td>Лекції</td><td>20</td></tr><tr><td>Семінари</td><td>20</td></tr><tr><td>Самостійна робота</td><td>80</td></tr></table>	ECTS	4	Годин	120	Лекції	20	Семінари	20	Самостійна робота	80
ECTS	4											
Годин	120											
Лекції	20											
Семінари	20											
Самостійна робота	80											
Семестровий контроль	залік											

Інформація про викладача

ПІБ	Сахарова Ольга Вікторівна доцент, кандидат філологічних наук
Профіль викладача	https://knmau.com.ua/departments/kafedra-mov/
e-mail	olsakh@ukr.net

Анотація навчальної дисципліни

Соціальні перетворення в Україні тісно пов'язані з оптимальним використанням можливостей системи вищої освіти, в якій за часи незалежності відбулися суттєві зміни. Реформа вищої освіти спрямована на покращення викладання гуманітарних дисциплін, як того вимагає сучасність, з урахуванням досвіду вітчизняних і зарубіжних вищих навчальних закладів. Це спонукає до подальшої системної трансформації гуманітарної освіти, модернізацію традиційних і впровадження суттєво нових курсів. Практика надання вищої освіти в гуманітарних і творчих вузах України передбачає здобування студентами глибоких академічних знань, формування наукового

світогляду, гуманістичного потенціалу особистості, її високої духовності як необхідної умови розвитку українського демократичного суспільства.

Лінгвокультурологія, що досліджує віддзеркалення у мові розмаїття виявів культури народу, спрямована на вивчення значення культури у формуванні та організації мислення, картини світу мовної особистості, її ціннісного та смислового простору. Знання кодових систем різних мов допомагають успішнішому спілкуванню з представниками різних мовних культур.

Мета курсу – надати академічне знання з нагальних питань етнолінгвістики та міжкультурної комунікації, розширити уявлення про етнічні картини світу, мовні та мовленнєві коди (які виявляються у вербальних та невербальних знаках), ґрунтуючись на провідних концепціях світової та національної гуманітарної думки.

Завдання курсу – на тлі розгорнутого лінгвокультурологічного матеріалу:

1. Сформувати у студентів уявлення про форми, способи, різновиди збереження фактів культури у мові.
2. Визначити аспекти взаємодії мови та культури
3. Осмислити семіотичне та когнітивне підґрунтя формування лінгвокультурологічних знань
4. Сформувати знання та уявлення про поняття «мовна картина світу», «концепт»
5. Виробити навички аналізу етнокультурних явищ.

Структура курсу. Курс лінгвокультурології спирається на системне вивчення гуманітарної думки. Перший модуль (блок тем) пов'язаний з осмисленням лінгвокультурології в системі наук, містить висвітлення принципів взаємодії мови та культури, а також філософських, лінгвістичних, етнокультурних, семіотичних, когнітивних психолінгвістичних засад формування лінгвокультурології. Другий модуль спрямований на розкриття проблем лінгвофілософії культури (а саме – понять «концепт», «картина світу», «мовна картина світу» в їх теоретичному та практичному виявах), на аналіз концептів у різних мовах, на осмислення концепції мовного буття людини, на характеристику мовних символів культури та питань мовної гри з позицій лінгвокультурології. Курс передбачає проведення практичних занять у формі семінарів, написання контрольних модульних робіт

Для більш ефективної комунікації з метою розуміння структури навчальної дисципліни та засвоєння матеріалу використовується електронна пошта, Google Meet, Zoom.

Перелік тем

Тема 1. Лінгвокультурологія як наука та навчальна дисципліна

Семінар Історія лінгвокультурології. Методи та методологія лінгвокультурологічних досліджень.

Тема 2. Принципи взаємодії мови та культури

Семінар. Ментальні відображення в мові та культурі.

.Тема 3. Семіотичні засади лінгвокультурології

Семинар. Знакова природа культури та мови. Світсміслів як базовепоняттялінгвосеміотики та лінгвокультурології.

Тема 4. Когнітивні засади лінгвокультурології

Семинар. Мова як знаряддя створення, розвитку, зберігання та трансляції культури. Формизбереженнякультурнихфеноменіву мові.

Тема 5. Етнокультурні засади лінгвокультурології

Семинар. Етномовнийпростіркультури. Мовнасвідомість як проблема лінгвокультурології. Етнокультурністереотипи

Тема 6. . Психолінгвістичні та соціолінгвістичні засади лінгвокультурології.

Використання психолінгвістичних та соціолінгвістичних методів у лінгвокультурологічних дослідженнях.

Семинар. Образ світу та індивідуальна мовна картина світу з погляду лінгвокультурології. Мовнаособистість в лінгвокультурологічномуаспекті.

Тема 7. Буттялюдини у світлімови, культури, лінгвокультурології

Семинар. Антропологічнасутністьгуманітарних наук. Поняття «мовнаособистість». Образ людини у міфології, фольклорі, фразеології.

Тема 8. «Картина світу» та «мовна картина світу» як категоріїлінгвокультурології

Семинар. «Картина світу» як філософська та лінгвістичнакатегорія. Різновиди картин світу.

Тема 9. Концептуалізаціясвіту в контекстілінгвокультурології . «Концепт» як категоріялінгвокультурології

Семинар. Спосібконцептуалізаціїсвіту. Принципианалізуконцептів.

Тема 10. Символізаціямовикультури

Символізаціяетнокультурного простору. Символ як мовалінгвокультури.

Семинар Модусикультури.

Форми та технології

навчання

Лекції, семінарські заняття, диспут, презентація

Навчальні ресурси

Необхідна інформація до навчальної дисципліни надсилаються у відповідну групу «Дистанційне навчання»: <https://knmau.com.ua/virtualnij-tur/>; основні та додаткові матеріали надсилаються персонально електронною поштою, Viber, Messenger, Telegram.

<https://knmau.com.ua/virtualnij-tur/>.

Система оцінювання

№ з/п	Контрольний захід оцінювання	Всього %
1.	Участь у обговореннях та	20

	доповнення на семінарах	
2.	Реферат за обраною тематикою	10
3.	Презентація досліджень за обраною тематикою	20
4.	Відвідування лекцій	10
5	Підсумкова контрольна робота	30
6.	Залік	40
	Всього	100

Критерії оцінювання знань студентів

Оцінка **«відмінно»**: студент володіє глибокими і міцними знаннями, навичками ґрунтовного аналізу лінгвокультурологічних феноменів, робить аргументовані висновки, вирішує творчі завдання.

Оцінка **«добре»**: студент правильно і логічно відтворює навчальний матеріал, володіє фактами, здатний встановити причинно-наслідкові зв'язки між явищами мови та культури, вміє наводити приклади на підтвердження власних думок.

Оцінка **«задовільно»**: студент розуміє основний навчальний матеріал, здатний з помилками окреслити головні основні питання мови та культури, має стійкі навички роботи з підручником, може наводити приклади.

Оцінка **«незадовільно»**: студент не розуміє основного навчального матеріалу, не здатний відтворити основні питання, не орієнтується в проблемах мови та культури, етнолінгвістики та ін..

Інклюзивне навчання

Навчальна дисципліна може викладатися для більшості студентів з особливими освітніми потребами.

Позааудиторні заняття

Передбачається у межах вивчення навчальної дисципліни участь студентів у міжнародних та вітчизняних конференціях, конкурсах творчих робіт, круглих столах тощо.

